

Роз'яснення щодо проведення щомісячних страхових виплат потерпілим внаслідок нещасних випадків на виробництві або професійних захворювань

Одним з обов'язків Фонду соціального страхування України є забезпечення фінансування потерпілих внаслідок нещасних випадків на виробництві або професійних захворювань. Кожного місяця потерпілі внаслідок нещасних випадків на виробництві або професійних захворювань, а також члени їх родин у разі смерті потерпілих отримують від Фонду соціального страхування України (далі - Фонд) страхові виплати, які компенсують втрачений заробіток залежно від ступеня стійкої втрати працездатності.

Відділення Фонду розглядають справу про страхові виплати на підставі заяви потерпілого або осіб, які мають право на страхові виплати, за наявності усіх необхідних документів, визначених Законом України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (далі – Закон) і приймають відповідні рішення у десятиденний строк, не враховуючи дня надходження останнього документа. Справа про страхові виплати потерпілого формується за бажанням потерпілого у відділеннях Фонду за місцем знаходження страхувальника або за місцем його проживання. У разі смерті потерпілого справа про страхові виплати формується за місцем знаходження страхувальника.

Щомісячна страхова виплата встановлюється відповідно до ступеня втрати професійної працездатності та середньомісячної заробітної плати потерпілого перед настанням страхового випадку. Середньомісячний заробіток для обчислення розміру страхових виплат потерпілому та особам, які мають на це право, визначається згідно Закону та Порядку обчислення середньої заробітної плати (доходу, грошового забезпечення) для розрахунку виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26.09.2001 № 1266.

При цьому максимальний розмір щомісячної страхової виплати не повинен перевищувати 10 розмірів прожиткового мінімуму, встановленого для працездатних осіб на дату настання права на страхову виплату.

Мінімальний розмір призначеної щомісячної страхової виплати потерпілому у перерахунку на 100 відсотків втрати професійної працездатності не може бути меншим за прожитковий мінімум, встановлений для працездатних осіб, на дату настання права на страхову виплату. Право на таку виплату настає з дня визначення МСЕК стійкої втрати професійної працездатності.

Право на страхові виплати в разі смерті потерпілого мають особи, визначені статтею 41 Закону, а саме:

- діти, які не досягли 16 років; діти з 16 до 18 років, які не працюють, або старші за цей вік, але через вади фізичного або розумового розвитку самі не спроможні заробляти;
- діти, які є учнями, студентами (курсантами, слухачами, стажистами) денної форми навчання, - до закінчення навчання, але не більш як до досягнення ними 23 років;

- особи, які досягли пенсійного віку, передбаченого статтею 26 Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування", якщо вони не працюють; особи з інвалідністю - члени сім'ї потерпілого на час інвалідності;
- неповнолітні діти, на утримання яких померлий виплачував або був зобов'язаний виплачувати аліменти;
- непрацездатні особи, які не перебували на утриманні померлого, але мають на це право.

Право на отримання страхових виплат у таких осіб настає з дня смерті потерпілого, але не раніше дня виникнення права на їх виплату.

Тернопільським міським відділенням управління виконавчої дирекції Фонду соціального страхування України в Тернопільській області у 2019 році профінансовано щомісячних страхових виплат на суму 19 001,4 тис. грн., за 10 місяців 2020 року – 17 239 тис. грн. Виплати отримували більше однієї тисячі потерпілих внаслідок нещасних випадків на виробництві або професійних захворювань, а також члени їх родин у разі смерті потерпілих.

Щомісячна страхова виплата фінансується щомісячно з наступного місяця після місяця, у якому вона призначена та нарахована (а також при призначенні щомісячної страхової виплати за рішенням суду, яке набрало законної сили), але не пізніше 30 календарних днів з дня прийняття постанови відділення Фонду про призначення страхових виплат.

Щомісячна страхова виплата проводиться протягом строку, на який встановлено МСЕК стійку втрату професійної працездатності. Строк проведення щомісячних страхових виплат продовжується з дня їх припинення і до часу, встановленого при наступному огляді МСЕК, незалежно від часу звернення потерпілого до Фонду. При цьому сума страхових виплат за минулий час виплачується за умови підтвердження МСЕК втрати працездатності і причинного зв'язку між настанням непрацездатності та ушкодженням здоров'я.

Якщо повторний огляд МСЕК потерпілим у встановлений строк пропущений але через деякий час МСЕК підтвердила стійку втрату професійної працездатності, то щомісячна страхова виплата відновлюється з дати, встановленої МСЕК, але не більш як за три роки з дня припинення виплати щомісячної страхової виплати. При цьому розмір щомісячної страхової виплати встановлюється з урахуванням коефіцієнтів перерахування відповідно до частини другої статті 37 Закону. Максимальний розмір щомісячної страхової виплати не повинен перевищувати 10 розмірів прожиткового мінімуму, встановленого для працездатних осіб.

**Заступник начальника відділення - начальник відділу
страхових виплат та матеріального забезпечення
Тернопільського міського відділення управління ВД
ФССУ в Тернопільській області Б.О.Букшований**